

Antoine de Saint- Exupery: Az ember földje (részlet)

„Embernek lenni pontosan annyit jelent, mint felelősnek lenni. Szégyellni az önmagában véve oktalannak látszó nyomorúságot. Büszkének lenni a bajtársak győzelmeire. Érezni, hogy a kővel, melyet lehelyez, a világot építi tovább.

Az ilyen embereket szívesen tévesztik össze a torreadorokkal, bűvészekkel. Emlegetik halálmegvetésüket. Nevetnem kell a halálmegvetésen! Ha nem a felelősség vállalásából fakad, csak szegénység, fiatalos túlzás jele. Ismertem egy fiatalembert, aki öngyilkos lett. Nem tudom, milyen szerelmi bánat készítette rá, hogy golyót röpítsen a szívébe. Nem tudom, milyen irodalmias csábításnak engedett, amikor fehér kesztyűt öltött, de emlékszem: ez a szomorú parádé nem a nemesség, hanem a nyomorúság benyomását keltette bennem. E mögött a kedves arc, e mögött az emberi koponya mögött nem volt semmi a világon. Hacsak egy mindennapi buta kis liba képe nem.

Szemközt ezzel a hitvány végzettel az igazi férfihalálra gondoltam. A kertészére, aki azt mondta nekem: «Tudja... ásás közben néha belepett a verejték. Reumám hasogatta lábamat, és én szitkozódtam szolgaságom miatt. És ma, látja, szeretnék ásni, ásni! Olyan szép dolog ásni! Az ember olyan szabad, amikor áshat! És ki fogja megnyesni a fáimat?»

Parlagon hagyott egy földet. Parlagon hagyott egy planétát. Szerelem kapcsolta minden földhöz, és a föld minden fájához. Nemes volt, pazarló, igazi úr. Mint Guillaumet, (Gilyomé) ő volt a bátor férfi. Teremtett világáért harcba szállt a halállal.”